

DIVADELNÍ NOVINY

1. Mělo se za to, že lidé z kulturních center nemají rádi vlaky

29.11.2022 Divadelní noviny - Josef Herman

strana: 2

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: NDM (2); činoherních; činohry; divadla; divadlo; moravskoslezské; moravskoslezského; Národní; Národního; Ostravě; ostravských

Rozhovor s dramaturgem em **činohry** **NDM** v **Ostravě** Norbertem Závodským

Po dvouleté covidové pauze ožívá od 30. listopadu do 4. prosince přehlídka ostravských divadel OST-RA-VAR. Ale za všechno covid nemůže, přehlídka procházela razantními diskusemi, nejvíc konfliktů přinesly tzv. hodnotící semináře, na nichž se o každém představení ostře diskutovalo na základě vstupního příspěvku vždy jednoho "dospělého" kritika a jednoho studenta. Proto jsme se zeptali, jak letošní návrat velmi užitečného festivalu proběhne.

- Připomeňte, kdy a proč vznikla přehlídka ostravských divadel OST-RA-VAR.

Festival v roce 1997 založili režiséři Juraj Deák a Radovan Lipus a dramaturgové Marek Pivovar a Alice Taussiková. Ohledně prvotního impulzu vzniku se oba režiséři později vyjádřili v tom smyslu, že Ostrava tenkrát trpěla zvláštním syndromem: nějak se mělo za to, že co je v Ostravě, nemůže být dobré a že lidé z kulturních center jsou líní, že nemají rádi vlaky a jejich ochota objevovat dobré divadlo i za hranicemi tradičních divadelních bašt je pramalá. Festival do roku 1999 probíhal pod názvem Festival ostravských divadel, název OST-RA-VAR, odkazující k tradičnímu ostravskému pivu a zároveň evokující intenzivní divadelní vření, byl poprvé použit v roce 2000, společně s podtitulem Festival **ostravských činoherních** divadel.

- Poslední ročník proběhl v roce 2019, proč?

Bo covid.

- Je letošní ročník jiný než předchozí, a pokud ano, v čem?

Letošní ročník víceméně navazuje na ročníky předchozí. Ale uvědomujeme si, že festival poslední roky stagnoval, proto náš umělecký šéf Vojta Štěpánek již inicioval schůzku s vedením ostatních divadel, kde převládal názor, že festival je ideově vyčerpán a že zpětná vazba od odborného a zejména studentského publika je s každým rokem slabší. Všichni si samozřejmě pamatujeme, jak jsou festivalové večery společensky vyčerpávající a jak jsme pak někdy svědky polospících studentů na ranních představeních nebo rozborových seminářích. Nicméně jsme se všichni shodli na tom, že festival chceme zachovat, ale s novou ambicí: dostat ho do mezinárodní sítě přeshraničních festivalů. Učinit z něj hlavní adresu setkávání ředitelů a šéfů významných divadel či divadelních festivalů z Česka, Slovenska a Polska. Splněným snem by bylo hostování některých výjimečných zahraničních inscenací. Vše nyní záleží na financích, které nám schválí město a kraj.

- Kdo festival několika divadel řídí? A kdo ho platí?

Jak jsem již naznačil, festival je finančně zajištěn Statutárním městem Ostrava a Moravskoslezským krajem. Produkčně má chod festivalu na starost činohra **Národního divadla moravskoslezského** ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadlem Petra Bezruče a dalšími spřátelenými subjekty.

- Pokračují hodnotící semináře stejným způsobem jako v minulosti? Právě ty přece byly příčinou čím dál ostřejších konfliktů.

Za formátem rozborových seminářů si stojíme. Je však třeba klást velké nároky na jejich moderaci. Letos jsme oslovili dramaturga Národního divadla Brno Jaroslava Jurečku, který má podle mě dostatek inteligence, empatie i odvahy, aby případným osobním výpadům nebo monologickým vsebezakletím zabránil. Chápu samozřejmě námitky k formátu, ale z osobní zkušenosti vím, že za většinou konfliktů stála potřeba jednotlivců vidět sám sebe a usilovat především sám o sebe, chyběla chuť i síla komunikovat s jiným člověkem. Naslouchání člověku nahradili někteří aktéři jeho ponížením. Vždy si vzpomenu na básníka Petra Hrušku, který napsal, že náš svět umí být tak často a tak rád nenáročný a že bývá tak nějak opatrně napůl anebo hned celý hotový. Je třeba po lidech, po divadelních tvůrcích i kritikách chtít náročnost v hledání. Zároveň máme úplně všichni – divadelníci, kritici i studenti – právo na respekt a právo dělat chyby. Když to všechno zvládneme i s humorem, tím lépe.

- Chcete upozornit na podle vás nejpodstatnější festivalová představení a akce?

Rád bych poukázal na výjimečnou dramaturgickou linii, která se letos na festivalu objeví. Diváci mohou zhlédnout dvě

"formanovské" inscenace a zjistit, jakým způsobem si tvůrci poradili s autentickým jazykem filmových předloh. **Národní divadlo moravskoslezské** odehraje Hoří, má panenku v režii Tomáše Svobody a Divadlo Petra Bezruče Lásky jedné plavovlásky v režii Jana Holce. Osobně se také velmi těším na Švejkův návrat od tandemu Vůjtek-Krejčí v Komorní scéně Aréně.

- Také se těším zase po letech na ostravskou přehlídku.

Foto: Norbert Závodský
FOTO **NDM** OSTRAVA

Mělo se za to, že lidé z kulturních center nemají rádi vlaky

Po dvouleté covidové pauze ožívá od 30. listopadu do 4. prosince přehlídka ostravských divadel OST-RA-VAR. Ale za všechno covid nemůže, přehlídka procházela razantními diskusemi, nejvíc konfliktů přinesly tzv. hodnotící semináře, na nichž se o každém představení ostře diskutovalo na základě vstupního příspěvku vždy jednoho „dospělého“ kritika a jednoho studenta. Proto jsme se zeptali, jak letošní návrat velmi užitečného festivalu proběhne.

Připomeňte, kdy a proč vznikla přehlídka ostravských divadel OST-RA-VAR.

Festival v roce 1997 založili režiséři Juraj Deák a Radovan Lipus a dramaturgové Marek Pivovar a Alice Taussiková. Ohledně prvotního impulzu vzniku se oba režiséři později vyjádřili v tom smyslu, že Ostrava tenkrát trpěla zvláštním syndromem: nějak se mělo za to, že co je v Ostravě, nemůže být dobré a že lidé z kulturních center jsou líní, že nemají rádi vlaky a jejich ochota objevovat dobré divadlo i za hranicemi tradičních divadelních bašt je pramalá. Festival do roku 1999 probíhal pod názvem Festival ostravských divadel, název OST-RA-VAR, odkazující k tradičnímu ostravskému pivu a zároveň evokující intenzivní divadelní vření, byl poprvé použit v roce 2000, společně s podtitulem Festival ostravských činoherních divadel.

Poslední ročník proběhl v roce 2019, proč?

Bo covid.

Je letošní ročník jiný než předchozí, a pokud ano, v čem?

Letošní ročník víceméně navazuje na ročníky předchozí. Ale uvědomujeme si, že festival poslední roky stagnoval, proto náš umělecký šéf Vojta Štěpánek již inicioval schůzku s vedením ostatních divadel, kde převládá názor, že festival je ideově vyčerpán a že zpětná vazba od odborného a zejména studentského publika je s každým rokem slabší. Všichni si samozřejmě pamatujeme, jak jsou festivalové večery společensky vyčerpávající a jak jsme pak někdy svědky polospičích studentů na ranních představeních nebo rozborových seminářích. Nicméně jsme se všichni shodli na tom, že

Norbert
Závodský

FOTO NDM OSTRAVA

festival chceme zachovat, ale s novou ambicí: dostat ho do mezinárodní sítě přeshraničních festivalů. Učinit z něj hlavní adresu setkávání ředitelů a šéfů významných divadel či divadelních festivalů z Česka, Slovenska a Polska. Splněným snem by bylo hostování některých výjimečných zahraničních inscenací. Vše nyní záleží na financích, které nám schválí město a kraj.

Kdo festival několika divadel řídí? A kdo ho platí?

Jak jsem již naznačil, festival je finančně zajištěn Statutárním městem Ostrava a Moravskoslezským krajem. Produkčně má chod festivalu na starost Činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadlem Petra Bezruče a dalšími spřátelenými subjekty.

Pokračují hodnotící semináře stejným způsobem jako v minulosti? Právě ty přece byly příčinou čím dál ostřejších konfliktů.

Za formátem rozborových seminářů si stojíme. Je však třeba klást velké nároky na jejich moderaci. Letos jsme oslovili dramaturga Národního divadla Brno Jaroslava Jurečku, který má podle mě dostatek inteligence, empatie i odvahy, aby případným osobním výpadům nebo monologickým vsebezakletím zabránil. Chápu samozřejmě námitky k formátu, ale z osobní zkušenosti vím, že za většinou konfliktů

stála potřeba jednotlivců vidět sám sebe a usilovat především sám o sebe, chyběla chuť i síla komunikovat s jiným člověkem. Naslouchání člověku nahradili někteří aktéři jeho ponížením. Vždy si vzpomenu na básníka Petra Hrušku, který napsal, že náš svět umí být tak často a tak rád nenáročný a že bývá tak nějak opatrně napůl anebo hned celý hotový. Je třeba po lidech, po divadelních tvůrcích i kritikách chtít náročnost v hledání. Zároveň máme úplně všichni – divadelníci, kritici i studenti – právo na respekt a právo dělat chyby. Když to všechno zvládneme i s humorem, tím lépe.

Chcete upozornit na podle vás nejpodstatnější festivalová představení a akce?

Rád bych poukázal na výjimečnou dramaturgickou linii, která se letos na festivalu objeví. Diváci mohou zhlédnout dvě „formanovské“ inscenace a zjistit, jakým způsobem si tvůrci poradili s autentickým jazykem filmových předloh. Národní divadlo moravskoslezské odehraje Hoří, má panenku v režii Tomáše Svobody a Divadlo Petra Bezruče Lásky jedné plavovlásky v režii Jana Holce. Osobně se také velmi těším na Švejkův návrat od tandemu Vůjtek–Krejčí v Komorní scéně Aréně.

Také se těším zase po letech na ostravskou přehlídku.

JOSEF HERMAN

« zpět na začátek